

Utlåtande Rotel X (Dnr KS 2021/818)

Kulturgaranti för stadens barn och unga

Motion av Emilia Bjuggren (S)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Jonas Naddebo anför följande.

Ärendet

Emilia Bjuggren (S) har inkommit med en motion till kommunfullmäktige om att införa en kulturgaranti för stadens barn och unga. Motionären anför att det finns ett likvärdighetsproblem gällande tillgången till kulturupplevelser i förskola och skola samt nyttjandet av Kulanpremien, att tillgången till kultur för barn och unga är i hög grad en klassfråga där föräldrarnas utbildning har en genomgående påverkan på barns och ungas kulturupplevelser. Detta bland annat baserat på att man i Myndigheten för kulturanalys rapport om barn och ungas kulturvanor kan utläsa att barn till föräldrar med eftergymnasial utbildning besöker teatrar, museer, och konstutställningar i betydligt högre utsträckning än barn till föräldrar med undergymnasial utbildning.

Motionären anför vidare att kultur i förskola och skola är ett av stadens viktigaste verktyg för att säkerställa att alla barn och elever får ta del av en kulturupplevelse, oavsett bakgrund och var i staden man bor.

Motionären föreslår att staden ska inför en kulturgaranti som säkerställer att alla barn och elever får ta del av minst en kulturaktivitet per verksamhetsår, för att stadens målsättning om en likvärdig tillgång till kultur för alla barn och unga ska förverkligas.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, utbildningsnämnden, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, ATR amatörteaterns riksförbund, Barnombudsmannen och Statens kulturråd. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat vidare till dotterbolaget Kulturhuset Stadsteatern AB och hänvisar till dotterbolagets remissvar. ATR amatörteaterns riksförbund, Barnombudsmannen och Statens kulturråd har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret anser att stadens nämnder redan arbetar i den riktning som motionären yrkar med att prioritera kulturaktiviteter för barn och ungdomar, och anser därmed att ytterligare uppdrag på området inte är nödvändigt.

Kulturnämnden ställer sig generellt positiv till förslag som säkrar barn och ungas tillgång till professionella kulturupplevelser men anser att befintliga kulturverksamheter och insatser idag uppnår den ambitionen.

Utbildningsnämnden ställer sig generellt positiv till förslag som främjar barn och ungas tillgång till professionella kulturupplevelser men anser att syftet redan uppnås i hög utsträckning och påpekar att kulturens roll betonas i läroplanerna för förskola, grundskola och gymnasieskola.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd poängterar vikten av att den pedagogiska personalen och ledningen inom förskolan själva har möjlighet att påverka hur arbetet i enlighet med läroplanen ska bedrivas.

Skärholmens stadsdelsnämnd anser att det är positivt med en kulturgaranti som garanteras av en subvention, där alla barn har tillgång till kultur utifrån ett likvärdighetsperspektiv.

Södermalms stadsdelsnämnd anser att det inte framgår tydligt av motionen hur en kulturgaranti ska upprätthållas eller hur det ökar likvärdigheten till kultur, utöver det uppdrag som stadsdelsförvaltningen redan har inom kultur för målgrupperna.

Kulturhuset Stadsteatern AB välkomnar en kulturgaranti för barn och unga.

Mina synpunkter

Alla stockholmare ska ha tillgång till kulturupplevelser av hög kvalitet och möjlighet till eget skapande. För den grönbå majoriteten är barn och unga den viktigaste målgruppen och vi lägger särskilt fokus på att skapa förutsättningar för att nå fler i de stadsdelar och bland de grupper där det idag är relativt få som tar del av kultur.

Kulan är stadens viktigaste verktyg för att låta barn och unga möta professionell kultur i skolan och förskolan. Kulan når ut till i stort sett alla Stockholms kommunala grundskolor och höga resultat uppnås i framförallt låg- och mellanstadium. Vi verkar ständigt för att ännu fler ska komma i kontakt med kvalitetssäkrade kulturverksamheter. Med särskilda satsningar som Kulanfonden och höjd Kulanpremie har vi stimulerat efterfrågan och mött skolornas ökade kostnader på grund av pandemianpassningar, som mindre barngrupper och försvårat resande.

Vi stärker även upp mottagarsidan. I kommunfullmäktiges förslag till budget 2022 har utbildningsnämnden ett uppdrag att verka för fler kulturombud i stadens skolor. Att skolor och förskolor själva kan välja och boka bland Kulan utbud ger dem inflytande och möjlighet välja kulturaktiviteter som är anpassade efter barngruppens behov och den övriga pedagogiska verksamheten.

Jag håller med motionären om att kultur i förskola och skola är ett av stadens viktigaste verktyg för att säkerställa att alla barn och elever får ta del av kulturupplevelser. Motionären hänvisar till en rapport som bygger på data som samlats in under våren 2017. Rapporten handlar om i vilken utsträckning barn och unga tar del av kultur på fritiden, det vill säga utanför skoltid. En insats för att garantera kultur på skoltid skulle därför missa målet.

Vill vi nå barn och unga på deras fritid måste insatserna förläggas till just fritiden. Därför ökar den grönbå majoriteten kulturskolans verksamhet som förläggs på lov och helger. Vi satsar även stort på fritidsgårdarna för att de ska kunna erbjuda kvalitativ programverksamhet i form av kulturaktiviteter och eget skapande. Stadsbiblioteket, Stadsmuseet och Stadsarkivet har fått ökade resurser får att nå fler barn och unga med pedagogisk verksamhet. Tillsammans med Kulan skapar dessa insatser ännu bättre förutsättningar för alla barn och unga i Stockholm att ta del av kultur såväl genom skolan som under fritiden.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Karin Wanngård, Jan Valeskog och Kadir Kasirga (alla S) och borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen
2. Att därutöver anföra

Tillgången till kultur för barn och unga har i allt högre grad blivit en klassfråga. I vår motion hänvisar vi till en undersökning som myndigheten för kulturanalys gjort som visar på att barn till föräldrar med eftergymnasial utbildning besöker olika kulturevenemang i betydligt högre utsträckning än barn till föräldrar med undergymnasial utbildning.

Det visar på vilken oerhört viktig roll förskolan och skolan spelar för att säkerställa att alla barn får tillgång till kultur. Om inte skolan har ett aktivt uppdrag om att se till att alla barn, oavsett bakgrund, får se en teaterföreställning, besöka ett museum eller gå på en konstutställning, blir kulturen bara garanterad för de barn som kommer från hushåll som har ett högt kulturellt kapital. Det tycker inte vi är acceptabelt. Klass ska aldrig få avgöra vem som får möjlighet att ta del av kulturen. Istället behöver vi sänka trösklarna till kulturen och införa en kulturgaranti för alla barn i förskolan och skolan.

De flesta remissinstanser har svarat positivt på vårt förslag om att införa en kulturgaranti och pekar på det goda arbete som redan görs ute i verksamheterna. Vi delar den bilden av att det görs mycket gott arbete, men vi når inte hela vägen fram. Det framgår av utbildningsförvaltningens svar på motionen att 86 procent av stadens grundskolor genomfört ett kulturbesök genom Kulanpremien under år 2019. Det innebär att 14 procent av alla elever inte fick en kulturupplevelse i skolan det året – det kan vi inte vara nöjda med. Likvärdigheten brister i nuvarande system och utan en kulturgaranti kommer tillgången till kultur i skolan vara beroende av den enskilda verksamhetens ekonomi och prioriteringar.

Vår ambition är att alla barn och unga i Stockholms stad ska ha god och likvärdig tillgång till professionella kulturupplevelser och eget skapande tillsammans med professionella konstnärer och på egna villkor. Därför yrkar vi bifall till vår motion om att införa en kulturgaranti för alla barn och unga i stadens förskolor och skolor.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 9 februari 2022

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Jonas Naddebo

Hans Altsjö

Reservation anfördes av Karin Wanngård, Jan Valeskog och Emilia Bjuggren (alla S) och Clara Lindblom och Rashid Mohammed (båda V) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Ersätтарыttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Emilia Bjuggren (S) har inkommit med en motion till kommunfullmäktige om att införa en kulturgaranti för stadens barn och unga. Motionären anför att det finns ett likvärdighetsproblem gällande tillgången till kulturupplevelser i förskola och skola samt nyttjandet av Kulanpremien. Att tillgången till kultur för barn och unga är i hög grad en klassfråga där föräldrarnas utbildning har en genomgående påverkan på barns och ungas kulturupplevelser. Detta bland annat baserat på att man i Myndigheten för kulturanalys rapport om barn och ungas kulturvanor kan utläsa att barn till föräldrar med eftergymnasial utbildning besöker teatrar, museum, och konstutställningar i betydligt högre utsträckning än barn till föräldrar med undergymnasial utbildning.

Motionären anför vidare att kultur i förskola och skola är ett av stadens viktigaste verktyg för att säkerställa att alla barn och elever får ta del av en kulturupplevelse, oavsett bakgrund och var i staden man bor.

Motionären föreslår att staden ska införa en kulturgaranti som säkerställer att alla barn och elever får ta del av minst en kulturaktivitet per verksamhetsår, för att stadens målsättning om en likvärdig tillgång till kultur för alla barn och unga ska förverkligas.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, kulturnämnden, utbildningsnämnden, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, ATR amatörteaterns riksförbund, Barnombudsmannen och Statens kulturråd. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat vidare till dotterbolaget Kulturhuset Stadsteatern AB. ATR amatörteaterns riksförbund, Barnombudsmannen och Statens kulturråd har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 24 november 2021 har i huvudsak följande lydelse.

I kommunfullmäktiges budget för 2022 framgår det att kulturnämnden har en viktig roll i att skapa goda förutsättningar för ett rikt kulturliv för alla stockholmare där akti-

viteter för barn och unga ska prioriteras. Stockholmarnas tillgång till kultur och möjlighet till eget skapande ska öka, särskilt genom att kulturlivet når fler i de stadsdelar och bland de grupper där det idag är relativt få som tar del av stadens kulturliv. Vidare framgår att kulturnämnden i nära samverkan med utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna, fristående skolor och förskolor samt det fria kulturlivet ska fortsätta verka för att fler barn i förskolor och skolor genom Kulanpremien kommer i kontakt med kulturverksamheter anpassade efter deltagarnas behov.

Stadsledningskontoret anser att det är viktigt att staden verkar för ungdomars tillgång till olika mötesplatser och ungdomars möjlighet att påverka och delta i utformningen av utbudet av kulturaktiviteter. Kulturnämnden arbetar redan aktivt med de frågor som motionären tar upp. Stödformer till kulturaktiviteter är redan idag omfattande. Kulanpremien, som är stadens subvention för kulturupplevelser för skola och förskola, ger barn och unga ökad tillgång till det fria kulturlivets utbud. För att lindra pandemins effekter på stadens kulturliv och för att öka barn och ungas tillgång till kultur har subventionsgraden för Kulanpremien tillfälligt utökats under 2021, från 50 till 80 procent av kulturaktivitetens pris.

De subventionerade kulturbesöken genom Kulanpremien låg 2019 på en stabil hög nivå med totalt 120 700 besök och 86 procent av stadens kommunala grundskolor genomförde kulturbesök för barn och unga med Kulanpremien. Trots pandemi och restriktioner har totalt 80 500 kulturbesök genomförts under 2020. Detta är dock en minskning jämfört med 2019. Under 2020 genomförde 85 procent av stadens kommunala grundskolor kulturbesök med Kulanpremien och Kulanfonden.

Kulturnämnden har i kommunfullmäktiges budget för 2022 en inriktning att prioritera kulturinsatser för barn och ungdomar. Kulturskolan är en särskilt viktig verksamhet för barn och ungdomars möjlighet att själva skapa kultur. Genom kulturskolans verksamhet El Sistema nås grupper i stadsdelar där deltagandet i ordinarie kulturskola hittills varit begränsat.

Stadsledningskontoret konstaterar att ett stadsövergripande kulturstrategiskt program (Dnr KS 2020/1109) antogs av kommunfullmäktige den 31 maj 2021 som behandlar en rad strategiska områden med utgångspunkten att Stockholm ska växa med kultur. Stadsledningskontoret konstaterar att lika möjligheter att ta del av och skapa kultur är ett av de områdena som behandlas i programmet.

Stadsledningskontoret vill även belysa vikten av föräldrarna och deras insatser, engagemang, delaktighet och ansvar för sina barns och ungdomars aktiviteter. I sammanhanget är det också viktigt att belysa förenings- och det fria kulturlivets betydande insatser för barns och ungdomars kulturaktiviteter.

Stadsledningskontoret anser att stadens nämnder redan arbetar i den riktning som motionären yrkar med att prioritera kulturaktiviteter för barn och ungdomar. Stadsledningskontoret anser därmed att ytterligare uppdrag på området inte är nödvändigt.

Stadsledningskontorets föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Kulturnämnden

Kulturnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 19 oktober 2021 följande.

Kulturnämnden godkänner förvaltningarnas tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Torun Boucher m.fl. (V) och Emilia Bjuggren m.fl. (S), *bilaga 1*.

Ersätтарыttrande gjordes av Madeleine Kaharascho Fridh (Fi), *bilaga 1*.

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 8 oktober 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt mot målsättningen att kulturupplevelser för barn och unga når ut jämnt i staden.

Förvaltningens analys visar att barn på förskola samt elever på kommunal grundskola i hög utsträckning får möta professionell kultur via befintliga stödformer. Ungdomar i gymnasieåldern är dock en målgrupp som i mindre utsträckning nås av förvaltningens verksamheter. Att skapa nya sätt för ungdomar att möta kultur är därför viktigt och ett led i att fler ska uppleva stadens erbjudanden som tillgängliga. Viktiga arenor för kulturupplevelser och eget skapande är därför även fritidsgårdar och parker som förvaltningen ser spelar en viktig roll för många barn och unga i Stockholm.

Förvaltningen anser att införandet av en kulturgaranti, som innebär alla barn och elever i Stockholms stads förskolor och skolor garanteras minst en kulturupplevelse per verksamhetsår, förutsätter att det är möjligt för förskola och skola att kunna följa upp hur utfallet blir. Det finns idag en utmaning att förskolan och skolans samtliga kulturmöten inte synliggörs och därmed inte ger en heltäckande bild av barn och ungas kulturupplevelser. Från och med 2021 har stadsledningskontoret i Skolenkäten i samråd med utbildningsförvaltningen tagit fram en indikator. Den anger i vilken grad skolelever i årskurs 2, 5 och 8 upplever att de har fått tagit del av kulturupplevelser i skolan. Detta är ett steg i rätt riktning och en del i att arbeta med uppföljning av kulturupplevelser i skolan.

Kulturförvaltningen ställer sig generellt positiv till förslag som säkrar barn och ungas likvärdiga tillgång till professionella kulturupplevelser och eget skapande. Förvaltningen anser att en kulturgaranti bär på en god ambition som befintliga kulturverksamheter och insatser idag uppnår i hög grad.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 november 2021 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservation anfördes av Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 26 oktober 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Utbildningsförvaltningen instämmer med motionären om vikten av att barn och unga i Stockholms stad ska ha en god och likvärdig tillgång till kulturupplevelser.

I läroplanerna för förskola, grundskola och gymnasieskola betonas kulturens roll. Förskolebarn ska få utveckla sitt eget skapande samt förmågan att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans. Grundskolans läroplan slår fast att varje elev efter genomgången grundskola ska kunna ”använda och ta del av många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt ha utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud”. Och på gymnasienivå ska eleverna kunna söka sig till ”saklitteratur, skönlitteratur och övrigt kulturutbud som en källa till kunskap, självinsikt och glädje”.

Utbildningsnämnden skapar, tillsammans med kulturnämnden och stadsdelsnämnderna, förutsättningar för att barn och unga i Stockholms stad ska kunna nå dessa måloppfyllelser och med likvärdiga möjligheter att möta kultur i skolan.

Utöver skrivningarna i läroplanerna har kommunfullmäktige beslutat om ett gemensamt barn- och ungdomskulturprogram Kultur i ögonhöjd som synliggör att de som arbetar i staden har ett delat ansvar för att alla barn och unga har tillgång till kultur. Inom ramen för programmet finns en vägledning som riktar sig till respektive skolform. Kulan ingår som en del av programmet och är ett konkret verktyg som stödjer barn och elevers möjlighet att ta del av kulturupplevelser och utveckla det egna skapandet.

På Kulans webbplats presenteras ett kvalitetssäkrat kulturutbud med drygt 200 aktörer och 500 aktiviteter. Det finns möjlighet att sortera utbudet på målgrupp och kulturform och det är tydligt utmärkt vilka aktiviteter som har Kulanpremien (stadens subvention) och vilka aktörer som lämpar sig särskilt bra för Skapande skola-projekt. Utöver detta finns förslag på kulturplaner, pedagogiskt material med lektionsförslag samt tematiska upplägg med kulturupplevelser som ingång till olika ämnen (exempel-

vis demokrati, nationella minoriteter, sex och samlevnad). Kulan erbjuder även material för både pedagoger som känner sig osäkra på hur de kan arbeta med kultur i verksamheten och pedagoger som vill fördjupa befintligt arbete. Stödet finns för att bristande kompetens och kännedom om kultur, som motionären nämner som en möjlig anledning att Kulanpremien nyttjas i olika utsträckning, inte ska vara ett hinder för att arbeta med barn och elevers eget skapande eller boka kulturupplevelser.

Utöver de resurser som finns på webbplatsen får kulturombud och pedagoger tips och inspiration på de kulturombudsträffar som Kulan anordnar ett par gånger per termin. På det årliga evenemanget Kolla Kultur varvas kulturupplevelser med goda exempel, föreläsningar, samtal och workshops: ett värdefullt tillfälle för kompetensutveckling som ytterligare stärker pedagogers möjlighet att ta in kultur i verksamheten.

Allt fler barn och unga tar del av aktiviteter som subventioneras via Kulanpremien. Den statistik som finns, gällande nyttjandet av Kulanpremien, möjliggör den likvärdighet som motionären efterfrågar. Det är enkelt att följa upp vilka verksamheter som inte nyttjar premien i lika stor utsträckning, vilket gör att arbetet med likvärdighet ständigt förbättras.

Kulturrådets bidrag Skapande skola är ett stöd som ytterligare stärker barns och elevers tillgång till kulturens alla uttrycksformer. Stödet fördelas till grundskolor och grundsärskolor som vill genomföra projekt för att öka elevernas kreativa skapande tillsammans med professionella aktörer. Kulturrådet tilldelade kommunala skolor i Stockholm 9,5 mkr för läsåret 20/21 och 10,3 mkr för läsåret 21/22.

Utöver de exempel som nämnts ovan får barn och elever möta kultur på en mängd olika sätt. De går bland annat på museum, får besök av både Kulturskolan och kulturaktörer som inte har Kulanpremien, tar del av satsningen Läsning pågår² och går på skolbiovisningar (ett vanligt läsår sker ca 14 000 skolbiobesök).

Utbildningsförvaltningen ställer sig generellt positiv till förslag som främjar barn och ungas likvärdiga tillgång till professionella kulturupplevelser och eget skapande. Förvaltningen anser att syftet med kulturgaranti uppnås i hög utsträckning inom ramen för befintliga kulturverksamheter och insatser.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 28 oktober 2021 följande.

Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.

Reservation anfördes av Tina Kratz m.fl. (V) och Monica Lövström m.fl. (S), bilaga 1.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 september 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar uppfattningen att det är viktigt att barn och unga får ta del av och vara medskapande i kulturupplevelser inom ramen för förskolans verksamhet. Kulanpremien, som är stadens subvention för kulturupplevelser för skola och förskola, bidrar till att möjliggöra professionella kulturupplevelser i verksamheterna.

Inom Skarpnäcks stadsdelsförvaltning finns ett samarbete mellan förvaltningens kulturhus och förskolorna som möjliggör ett kulturutbud direkt riktat till förskolorna.

Förskolorna arbetar i enlighet med program för barn och ungdomskultur i Stockholms stad, *kultur i ögonhöjd*. Programmet utgår bland annat ifrån FN:s konvention om barnets rättigheter, de nationella kulturpolitiska målen, läroplanernas mål, Stockholms stads skolplan respektive förskoleplan samt program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Förskolans utbildning ger barnen förutsättningar att utveckla sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och erfarenheter i uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama. Barnen ges möjlighet att utveckla nyfikenhet och lust till eget kulturskapande.

Förvaltningen vill poängtera vikten av att den pedagogiska personalen och ledningen inom förskolan själva har möjlighet att påverka hur arbetet i enlighet med läroplanen ska bedrivas. Det är förskolläraren som planerar den pedagogiska verksamheten och för att kunna ta ett ansvar för att målen i läroplanen uppnås behöver förskolläraren ha en frihet att planera utbildningen utifrån den aktuella barngruppens behov.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 november 2021 följande.

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och lämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av Ulrika Lorentzi m.fl. (S), Shamsa Ali Hassan m.fl. (V), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Sara Soumah (Fi), *bilaga 1*.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 5 oktober 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Kultur spelar en viktig roll i barns utveckling. I ett område med många flerspråkiga barn blir tillgången till fler uttrycksätt särskilt viktig. Förvaltningen ser att tillgången till professionell kultur kan inspirera och locka till att skapa och uttrycka sig i olika former (lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama). Förvaltningen arbetar, i enlighet med stadens styrdokument på området, som kultur i ögonhöjd eller programmet för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad, för att möjliggöra att barn

får ta del av kulturupplevelser via förskola, skola och öppna fritidsverksamheter och att detta sker på ett likvärdigt sätt.

I Skärholmen stadsdelsnämndsområde har detta möjliggjorts genom förvaltningens kultursekreterare som sprider information om kultur och uppmärksammar möjligheten till kulturupplevelser i förvaltningens samtliga förskolor. Kultursekreteraren säkerställer att barnen inom stadsdelsnämndsområdets förskolor får minst en scenkonstupplevelse varje termin. Kulturupplevelser erbjuds även till besökare av öppna förskolor och parklekar. Förvaltningens erfarenhet är att alla kommunala förskolor tillhandahåller kulturupplevelser, både när dessa var delvis och helt subventionerade. Förvaltningen ser samtidigt att subventionerad kultur i form av exempelvis kulan-premien underlättar för att erbjuda fler kulturupplevelser för barnen. Förvaltningen har, mot bakgrund av detta, svårt att se att införandet av en kulturgaranti skulle innebära någon konkret skillnad för tillgången till kultur för barnen i stadsdelsnämndsområdet.

Utöver det som angetts ovan anser förvaltningen att samverkan med biblioteken i enlighet med nya biblioteksplanen behöver utvecklas för att barn och unga även ska få kulturupplevelser via exempelvis författarbesök på biblioteken. Inom Skärholmens stadsdelsnämndsområde har förvaltningen ett närmare samarbete med biblioteket på en av förskolorna och ett arbete pågår för att utöka samverkan mellan biblioteken och de öppna verksamheterna öppna förskola och parklek.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 21 oktober 2021 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation anfördes av Anders Göransson m.fl. (S) och Charlotte Lilja Pittuco m.fl. (V), *bilaga 1*.

Ersättnyttrande gjordes av Antonia Simon (Fi) m.fl., *bilaga 1*.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 13 september 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen instämmer i att det är viktigt att barn och unga i stadens förskolor och grundskolor likvärdigt ska få uppleva respektive skapa konst och kultur i möte med professionella kulturutövare och som en integrerad och kontinuerlig del i vardagen. Förvaltningen anser dock att det inte framgår tydligt av motionen hur en kulturgaranti från Stockholms stad ska upprätthållas eller hur det ökar likvärdigheten till kultur, ut-

över det uppdrag som stadsdelsförvaltningen redan har inom kultur för dessa målgrupper.

Det ligger i förskolans och skolans uppdrag och respektive läroplaner att erbjuda barn och unga kulturupplevelser. I Stockholms stads program för barn och ungdomskultur i Stockholms stad, Kultur i ögonhöjd - för, med och av barn och unga tydliggörs att stadsdelsnämnden ansvarar för att det inom förskole- och fritidsverksamhetens ram finns platser, lokaler, personal och verksamhet som möjliggör för barn och unga att möta det professionella kulturlivet och att utöva eget skapande.

Inom den ordinarie verksamheten erbjuds en mängd kulturaktiviteter och möjligheter till eget skapande genom olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse och musik. Det finns vidare ett rikt utbud av professionella kulturaktiviteter för barn och unga inom stadsdelsområdet, och i förvaltningens verksamheter har närheten till aktiviteter och samarbetet med professionella lokala kulturaktörer stor betydelse. Förvaltningens kommunala förskolor har till exempel ett väl utarbetat samarbete med stadsbiblioteken om litteratur och olika typer av kulturaktiviteter. Stadsdelsområdets parklekar erbjuder många kulturella aktiviteter, såsom till exempel teatersport och cirkuskola, i samarbete med lokala kulturaktörer. På förvaltningens fritidsgårdar har ungdomar till exempel haft möjlighet att lära sig musikproduktion genom att en musikproducent bjudits in för att undervisa vid ett antal tillfällen. Ett annat aktuellt exempel är besök av "hopprepsproffs" som lärt ut hopp tekniker inspirerat till hopprepsshow.

Förskolorna nyttjar kulturförvaltningens kulanpremie för att ta del av kulturupplevelser.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 23 november 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms Stadshus AB hänvisar till dotterbolaget Kulturhuset Stadsteaterns AB:s remissvar i sin helhet.

Underremiss

Kulturhuset Stadsteatern AB:s yttrande daterat den 25 oktober 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Kulturhuset Stadsteatern är positivt inställd till motionen och dess innehåll.

Frågan om barn och ungas rätt till kultur är central för Kulturhuset Stadsteaterns uppdrag och verksamhetsområde och den är mycket angelägen. Kulturhuset Stadstea-

tern bidrar med programverksamhet riktad till barn och unga och utgör en plattform för kreativt skapande där nya talanger kan och olika kulturuttryck kan utvecklas. Riktad verksamhet till dessa grupper skapar positiva sociala effekter och är en pedagogisk kraft vid sidan av skolan, kulturskolan och andra aktörer. I Kulturhuset Stadsteaterns ägardirektiv anges att verksamheten riktad mot barn och unga fortsatt ska utvecklas under kommande år.

Klasstillhörighet, skolornas kunskap om Stockholm kulturutbud och Kulan samt avskaffandet av kultursekreterarnas funktion i stadsdelarna ska inte äventyra barn och ungas rätt och möjlighet till konstupplevelser, kultur och eget skapande. Kulturen har betydelse för att bygga en ekonomisk och socialt hållbar stad att skapa möten mellan människor och idéer.

Kulturhuset Stadsteatern välkomnar en kulturgaranti för barn och unga.

Reservationer m.m.

Kulturnämnden

Reservation anfördes av Torun Boucher m.fl. (V) och Emilia Bjuggren m.fl. (S) enligt följande.

Att nämnden tillstyrker motionen och anför därutöver följande:

Vi vill inleda med att tacka kulturförvaltningen för svaret på vår motion om att införa en kulturgaranti i skolan. Vi gläds åt att förvaltningen anser att vårt förslag om en kulturgaranti bär på en god ambition men delar inte bilden av att de insatser som görs idag når tillräckligt många.

Faktumet att 86 procent av stadens grundskolor genomfört kulturbesök genom Kulanpremien under 2019 är självklart något positivt. Problemet vi ämnar att åtgärda med vår motion rör dock de 14 procent som inte deltagit på kulturbesök. Likvärdigheten brister helt enkelt i rådande system och utan en kulturgaranti för barn och elever i skolan kommer tillgången till kultur i skolan vara beroende på den enskilda verksamhetens ekonomi och prioriteringar. Det tycker inte vi är acceptabelt och det vill vi ändra på.

Vår målsättning är att alla barn och unga i Stockholms stad ska ha god och likvärdig tillgång till professionella kulturupplevelser och eget skapande tillsammans med professionella konstnärer och på egna villkor. Därför är kultur i förskola och skola ett av stadens viktigaste verktyg för att säkerställa att alla barn och elever får ta del av en kulturupplevelse; oavsett bakgrund och var i staden man bor.

Ersätтарыtrande gjordes av Madeleine Kaharascho Fridh (Fi), som instämmer i förslag till beslut av Torun Boucher m.fl. (V) och Emilia Bjuggren m.fl. (S).

Utbildningsnämnden

Reservation anfördes av Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V) enligt följande.

Att utbildningsnämnden beslutar att tillstyrka motionen och anför därutöver följande.

Vi vill inleda med att tacka utbildningsförvaltningen för svaret på vår motion om att införa en kulturgaranti i skolan. Det är glädjande att förvaltningen anser att vårt förslag om en kulturgaranti bär på en god ambition. Men vi delar inte bilden av att de insatser som görs idag når tillräckligt många.

Under 2019 hade 86 procent av stadens grundskolor genomfört kulturbesök genom Kulanpremien. Det är självklar något positivt. Men problemet vi ämnar åtgärda med vår motion rör dock de 14 procent som inte deltagit på kulturbesök. Likvärdigheten

brister helt enkelt i rådande system. Utan en kulturgaranti för barn och elever i skolan kommer tillgången till kultur i skolan vara beroende på den enskilda verksamhetens ekonomi och prioriteringar.

Det tycker inte vi är acceptabelt och det vill vi ändra på.

Vår ambition är att alla barn och unga i Stockholms stad ska ha god och likvärdig tillgång till professionella kulturupplevelser och eget skapande tillsammans med professionella konstnärer och på egna villkor. Därför är kultur i förskola och skola är ett av stadens viktigaste verktyg för att säkerställa att alla barn och elever får ta del av en kulturupplevelse.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Tina Kratz m.fl. (V) och Monica Lövström m.fl. (S) enligt följande.

Att alla förskolebarn i Skarpnäck bör garanteras minst en kulturupplevelse per verksamhetsår. Att därutöver anföras följande.

Vi instämmer i beskrivningen från motionsskrivaren Emilia Bjuggren (S) att kultur i hög grad är en klassfråga och att det finns ett likvärdighetsproblem i tillgången till kulturupplevelser och i nyttjandet av den s.k. kulanpremien då subventionen inte täcker hela kostnaden. Därför anser motionsskrivaren att alla barn och elever bör garanteras minst en kulturupplevelse per verksamhetsår.

Vi anser inte att en gång per verksamhetsår är ett orimligt krav. Mot bakgrund av många förskolor och skolor drivs av aktiebolag där det primära målet är att göra vinst och skapa utdelning till aktieägarna, vore det inte konstigt om kulturupplevelser prioriterades bort från skolan och förskolans verksamhet.

Vi håller med förvaltningen om att den pedagogiska personalens frihet att påverka arbetet i enlighet med läroplanen är viktigt, men anser inte att det står i strid med en ambition om att samtliga barn och unga i vår stadsdel får en kulturupplevelse per verksamhetsår. Vi har stora socioekonomiska skillnader i vår stadsdel och vi vet att föräldrars utbildningsbakgrund och inkomst påverkar såväl tillgång till såväl som möjlighet att utöva kultur. Att höja ribban för stadens kulturpolitik vore därmed att försöka utjämna denna skillnad och introducera kultur för de barn och unga i vår stadsdel som eventuellt annars inte skulle ta del av den.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Ulrika Lorentzi m.fl. (S) och Shamsa Ali Hassan m.fl. (V) enligt följande.

1. Att Skärholmens stadsdelsnämnd tillstyrker motionen om att införa en kulturgaranti för stadens barn och unga
2. Att därutöver utöver anföra:
3. Att förvaltningen redovisar hur många förskolor som har fått minst en scenkonstupplevelse varje termin

Precis som motionären beskriver har tillgången till kultur för barn och unga i hög grad blivit en klassfråga där föräldrarnas utbildning har en genomgående påverkan på barns och ungas kulturupplevelser. Även om stadsdelsförvaltningen menar att man genom våra förskolor uppnår målen om en kulturupplevelse varje termin, så är det nog viktigt att fastslå kultursekreterarnas roll inom detta arbete. Idag finns det dock ett likvärdighetsproblem gällande tillgången till kulturupplevelser förskola och skola samt nyttjandet av kulanpremien. Eftersom att subventionen inte täcker hela kostnaden är det avhängigt förskolans eller skolans ekonomi huruvida barnen och eleverna får tillgång till kulturupplevelser. Under hösten 2021 höjdes subventionen av kulturaktiviteter inom ramen för Kulan till 100 procent vilket medförde att flertalet förskolor, grundskolor och gymnasieskolor som inte tidigare bokat en kulturaktivitet gjorde det för första gången. Ett tydligt besked om att de nerskärningar som gjorts på skolområdet den här mandatperioden gör att förskolor och skolor väljer bort kulturen för att de inte har råd. Vidare är nyttjandet av kulanpremien också kopplat till en kompetens och kännedom om kultur hos personalen som alltid inte är helt självklar.

Ersätтарыttrande gjordes av Sara Soumah (Fi) som ställde sig bakom det gemensamma förslaget från (S) och (V).

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Anders Göransson m.fl. (S) och Charlotte Lilja Pittuco m.fl. (V) enligt följande.

Att lämna nedanstående text som svar på remissen.

Indikatorer och aktiviteter styr verksamheten. Så är det i alla fall tänkt.

I 2018 års verksamhetsplan fanns aktiviteter som innebar att barnen i förskolan skulle erbjudas minst en professionell kulturupplevelse per termin, att fritidsgårdar skulle erbjuda kulturupplevelser, att minst två kulturaktiviteter skulle erbjudas till personer med funktionsnedsättning som bor i grupp- och servicebostäder eller har boendestöd och att minst två kulturaktiviteter ska erbjudas äldre personer som bor i särskilt boende. Alla dessa aktiviteter genomfördes 2018. 2021 finns de inte kvar.

Dessa aktiviteter skulle kunna utgöra en central del i den kulturgaranti som föreslås i motionen. De skulle bidra till att öka både likvärdighet och kvalitet. Något annat vore att underkänna vårt styrsystem.

Ersättarytrande gjordes av Antonia Simon (Fi) m.fl. som ställde sig bakom det gemensamma förslaget från (S) och (V).